

פרוטוקול מס' 191

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים
יום א', י"ב באדר ב', תשל"ו - 14.3.1976, שעה 11.00

נ כ ח ו:

חברי הוועדה: ח. גרוסמן - היו"ר

י. בארי

ל. דיציאן

ה. זיידל

פ. שיינמן

ח. שמעוני

מוזמנים:

מ. קלמן - משרד הבריאות

עו"ד בעמן - יועץ משפטי, משרד הבריאות

י. קרנות - יועצת משפטית, " "

מ. שפניץ - יועצת משפטית, משרד המשפטים

פרופ' אומבסקי-בית-הספר לרפואת שיניים

"הדסה"

מזכירת הוועדה: ש. כרם

ע. הירשפלד

רשמה:

סדר-היום: חוק לתיקון פקודת רופאי שיניים (מס' 6) תשל"ה-1975.

- 1311 -

(10/22 ביים 22.3.76)

אבי פותחת את הישיבה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אבי מבקשת להודיע שהישיבה הפתוחה עם ארבעת המנהלים הכלליים של משרד הבריאות, הסעד, משרד החינוך והתרבות ומשרד הפנים תקיים ביום שלישי בשבוע הבא. ביום ראשון הבא לא תקיים ישיבת הוועדה, כי צשתתף ביום עיון.

חוק לתיקון פקודת רופאי שיניים (מס' 6) תשל"ה-1975

היו"ר ח. גרוסמן: לפי בקשת חברי ועדה אחדים פנינו לבית-הספר לרפואת שיניים באוניברסיטת תל-

אביב ואוניברסיטת ירושלים, כדי לשמוע את חוות-דעתם בענין הגיל. משתתף אתנו היום פרופ' אומנסקי מבית-הספר לרפואת שיניים "הדסה" בירושלים. חבר הכנסת שמעוני בקש להזמין אתכם, מכיוון שאנו עומדים לפני בעייה למי יינתן רשיון, וההצעה היתה להגביל את זה בגיל הנמוך, זאת אומרת לא לפני גיל 25. מדובר כאן על עולים חדשים, והשאלה היא מה יעשה בחור שסיים את לימודיו בחוץ-לארץ. נניח שהוא סיים 3 שנים, הוא מגיע ארצה ואז יאמרו לו שהוא אינו יכול להכנס לקורס מכיוון שהוא בן 22. הוא יכול להיות גם בן 21. אם כן, מה הרבנות? זאת אומרת שהוא יצטרך לחכות 3 שנים ובתום 3 שנים הוא יוכל להכנס לקורס. היו חברי כנסת שאמרו, שאם בא בחור כזה שלמד 3 שנים, שהוא יעמוד בבחינה, יגיש בקשה להתקבל לבית-הספר לרפואת שיניים ושיהיה רופא לכל דבר. אם הוא יוכל להכנס לשנה ראשונה, שניה או שלישית, זה כבר עניינה של האוניברסיטה. השענה הגדית היא איך אפשר? אנו יודעים מה הוא העומס, באיזה קריטריונים ובאיזה סלקציה הוא יצטרך לעמוד ומה בכלל האפשרות לקבל כאלה לאוניברסיטה. הובאו דוגמאות לא בתחום של רפואת שיניים, אלא בתחום הרפואה בכלל. אנו יודעים שבאים הנה סטודנטים עולים חדשים מדרום אמריקה. בדרום אמריקה אפשר להתחיל ללמוד באוניברסיטה בגיל 17 או 16, אם הוא מוכשר וסיים תיכון, כי הוא אינו צריך ללכת לצבא. או בחורה שסיימה 3 - 4 שנים וכאן היא רוצה להמשיך. היא אינה מתקבלת באופן אוטומטי והיא גם כן עומדת בפני אותן בעיות שבפניהן עומד כל סטודנט שלמד בחוץ-לארץ, גם ישראלי. באים לארץ סטודנטים מארגנטינה, הם אינם מתקבלים, חוזרים לארגנטינה לעוד שנה-שנתיים ואחר-כך חוזרים שוב לארץ ומתקבלים. להם יש לאן לחזור, אבל עולה מברית-המועצות אינו יכול לעשות כן, הרי הוא יוצא מתי שהוא יכול.

הקשיים שבפניהם עומדים עולים מברית-

המועצות אינם קיימים לגבי עולים מכל ארץ אחרת. לכן הועלתה כאן בעיית הגיל, אם משהו בגיל 16 מסיים את התזכרון שם, הוא יכול היה ללמוד 3 שנים בבית-ספר לרפואת שיניים ונגיל 19-20 יכול להגיע ארצה ומוכן להכנס מיד לקורס. כמה מחברי הוועדה טענו, שאם הוא מגיע בגיל כל-כך צעיר, מה עדיפותו על כל צעיר ישראלי. כל ישראלי אינו מגיע לאוניברסיטה לפני גיל 21. השאלה היא אם האוניברסיטה היא פתרון למקרים מסוג זה. אם האוניברסיטה יכולה לתת פתרון ואם היא רוצה לתת פתרון למקרים מסוג זה. לכן הזמנו את פרופ' אומנסקי. אבי הצגתי את הבעייה כפי שאני מבינה אותה.

ל. דיציאן:

האם האוניברסיטה תכיר בתעודת הנגרות שהוא קיבל, שהוא סיים בית-ספר תיכון

ברוסיה בגיל 16?

ה. זיידל:

שאלה יותר כללית. מבחינתי, מטרת החוק היא לפתור בעייה מסוימת שקיימת

במדינה. היינו רוצים לשמוע את דעתך על החוק, אם הוא יקרב למטרה, או מה דעתך על עצם החוק?

היו"ר ח. גרוסמן:

על עצם החוק שמעגו את הדעה. יתכן שלפרופ' אומנסקי יש דעה אחרת, אבל אינני מציעה שבישיבה זו בתייחס לכל החוק. אנו רוצים להתמקד היום בשאלה הספציפית הזאת.

ה. זינדל:

אני אומר מדוע העליתי את השאלה. הוציגים שהופיעו בפני הוועדה חינוך דעה חיונית על החוק ואמרו שצריך לפתור את הבעיה. למרות זאת זה לא שיכנע את רוב חברי הוועדה, שמציגים קשיים מסויימים.

ח. שמעוני:

שאלתי מתייחסת לגבי הרתעת תלמידים ישראלים ולהשתתף בלימודים אקדמאיים מלאים שבמשכים 6 שנים. כלומר, אם יש מצב שיכולים לבוא צעירים בגילים כאלה, ולאחר קורס של שנה-שנתיים יכולים לקבל רשיון - ואני רוצה לקוות שתהיה עליה גדולה מברית-המועצות - יבואו צעירים רבים, ואז יכול להיווצר מצב, שצעירים ישראלים שצריכים לסיים שירות בצנא בגיל 21 - 22 ורק אחר-כך ללמוד 6 שנים באוניברסיטה, האם הם לא יירתעו מלהכנס ללימודים כאלה כאשר תהיה התחרות כזאת? האם לא יהיה מצב כזה, שלמעשה רפואת שיניים אקדמית במדינת ישראל עשויה להימחק, או להידלל בצורה רצינית?

ח. קלמן:

ברצוני לשאול את פרופ' אומנסקי. כאשר אמרת שיש לקבוע 3 שנות בסיון וגיל מינימלי 24-25, האם זה מתייחס לגילו ביום עלייתו ארצה, לגילו ביום שהוא מתחיל את הקורס או לגילו ביום שהוא מקבל את הרשיון, כי יש הבדל גדול בין אלה.

ל. דיציאן:

בארץ הוא אינו יכול לרכוש 3 שנות בסיון, כי הוא יעבוד באופן בלתי-חוקי.

י. בארי:

מה מצב הביקוש למקומות לימוד לרפואת שיניים בהשוואה להיצע הקיים?

פרופ' אומנסקי:

קודם-כל אני רוצה לתקן איזה שהיא שגיאה. אין להשוות את התנאים של דרום אמריקה לתנאים של הרוסים. ארגוני צמי ארגוני צמי, ואינני חושב שארגוני צמי צעיר יכול לבוא ארצה אחרי בגרות בגיל 16. יש 12 שנות לימוד, מתחילים ללמוד בגיל 6, והם מסיימים בגיל 18. גם לא בכון שאין שירות צבאי. אני עצמי שירתתי שנה באמצע הלימודים, כי שם קובעים שבגיל 20 הולכים לצנא.

היו"ר ח. גרוסמן:

לא דברתי על זה. דברתי על אלה שהתחילו ללמוד שם באוניברסיטה.

פרופ' אומנסקי:

אם יש שם גאון, יש גאונים גם בארץ שיכולים להתמודד עם הזמן לטובתם. אבל זה נושא שאיננו יכולים לכלול בהזרן הזה. זאת אומרת, לפי שיש רשיון עבודה מטעם משרד הבריאות לעסוק ברפואת שיניים, הוא סיים אוניברסיטה ובזה אפשר לשים בקודה. הבעיה כאן היא לגבי קבוצה מסוימת של אנשים שבאים היום מברית-המועצות. בעבר היו באים מרוסיה או מארצות מזרח אירופה. מדוע בקשנו את הגיל 24-25 ומדוע כללנו בתוך זה 3 שנים של בסיון? יש כאן איזה שהיא מגמה. אולי אוניברסיטת תל-אביב והפקולטה לרפואת שיניים שעומדת לקום שם אינה יכולה לחנות דעה על הבקודה הזאת, כי עדיין לא התמודדו עם המציאות הישראלית. לנו יש סטודנטים כאלה וסטודנטים כאלה. יש לנו סטודנטים שלומדים בפקולטה 6 שנים ומתחילים בגיל 21, להוציא מכלל זה את העתודאים שמתחילים בגיל 18-19. לומדים 6 שנים ואחר-כך אומרים: לי

פרופ' אומנסקי

יהיה רשיון עבודה בדיוק כמו לאלה שבאים הנה בגילי, או צעירים ממני?
זו המציאות, זו קבאה.

איבני חושב שאנו צריכים להפלות דווקא את הישראלים, להביא אותם למצב של אי-גוהיות לגבי העולים, ולא הייתי רוצה את העימות הזו. יש כאן מגמה ברורה. אנו אומרים, אם אדם למד 3 שנים ברוסיה בקורס של ה"זובנוי ווראצ'י", פנים את הקורס בהצטיינות אבל לא היה לו זמן להתמודד עם המציאות של רפואת השיניים, מה אני גותן לו אם אני מוסיף לו שנה אחת, או שנה וחצי לימוד קליני בקליניקה שלנו, פלוס כמה גושאים פרה-קליניים שהם יסוד להבנת הנושאים? לא תרמתי בכך דבר לרפואת שיניים, מכיוון שהאיש חסר נסיון בכלל. אבל אם אני לוקח אדם שסיים את הקורס הזה, עסק במקצוע לפחות 3 שנים והיו לו ההצלחות והכשלונות כמו שיש בכל התחלה, וכאן אנו גותנים לו עזרה במשך שנה נוספת במגמה לשפר, לעזור ולהוביל אותו לאיזה שהיא רמה ממוצעת שיכולה להיות מתאימה לקהל שהולך לקבל את השירות, בכך אנו עוזרים לו. אין זאת אומרת שבעקבות זה אנו צריכים להוריד את מספר שנות הלימוד לשלוש כתות, שתיים או ארבע, מפני שקבענו שהלימודים אצלנו נמשכים 6 שנים וזה מבוסס על איזה שהוא עקרון. תלמיד אינו יכול להתמודד עם פרק זמן יותר קצר כדי לסיים רפואת שיניים, כפי שאנו מבינים שרפואת שיניים צריכה להיות.

אני מסכים אתך, וגם אני חושב כך.

ח. שמעוני:

פרופ' אומנסקי: איבני רוצה למשוך את המאזניים כלפי משה בשל ה"זובנוי ווראצ'י". שש שנות לימוד בפקולטה לרפואת שיניים הם פרק הזמן הדרוש בכל בית-ספר טוב בעולם, כמו באנגליה ובארצות-הברית. אני רוצה להפיק את המקסימום של תועלת של מה שאני יכול ללמד ל"זובנוי ווראצ'י", ואני טוען שבלי 3 שנות נסיון לעולים שהגיעו הנה מברית-המועצות איבני רואה כל טעם בקורסים אלה אם הוא אינו יכול להפיק מהם דבר.

אבל איך הוא ירכוש 3 שנות נסיון אם הוא הגיע ארצה אחרי הלימודים?

היו"ר. גרוסמן:

פרופ' אומנסקי: אם כך, צריך להגביל את קבלתם רק של אלה שלפחות 3 שנים עבדו במקצוע. נכון הדבר שאם אנו מסתכלים מבחינת העליה, זה יכול לגרום לאי-עלייתם ארצה של אותם אנשים שעדיין לא רכשו 3 שנים נסיון.

הם יתכו שם 3 שנים.

היו"ר. גרוסמן:

פרופ' אומנסקי: לדעתי, הם אינם יכולים לעבוד באף מקום שרוצה להעניק לאוכלוסיה רפואת שיניים מתקבלת על הדעת. הם צריכים לעבוד במקומות מרוחקים, באיזורי ספר. זה לא כמו בארץ, שהוא מסיים ופותח קליניקה במקום מרכזי בעיר. אני גם לא חושב שנקומו צריך להיות באיזור ספר, כי לאוכלוסיה שם מגיע אותו מיפול. לכן, כדי שהוא לפחות יתאים לנו אנו חושבים שהוא צריך להתמודד קודם-כל עם המקצוע לפני שהוא מגיע אלינו. הוא איבנו יכול לעשות את זה במסגרת כלשהי אצלנו או בארץ מערבית אחרת, לכן הוא צריך לבוא עם המטען הזה כבר משם, כי אני רואה את המצב. או אם הוא עסק בזה בארץ אחרת ויש לו תעודות המצביעות על כך. אבל אנו חושבים, כדי לעשות את הדברים בצורה נכונה, להעניק לו תעודה כזו אחרי שנת לימודים בארץ, שצריכות להיות לו לפחות 3 שנים של נסיון בחוץ-לארץ. לכן אמרנו, אם תלמיד שלנו מתחיל בגיל 21, עשינו חשבון של עוד 3 שנים, זה מביא את גילו ל-24-25. זו היתה הכוונה.

פרופ' אומנסקי

לאמתו של דבר, לא היינו צריכים לעסוק בענין הזה אילו זו היתה ארץ כמו כל ארץ אחרת, שאינה קשורה עם עליה. מפני שאנחנו רוצים לקלוט עליה יש לנו את הבעיות המשניות האלה.

ח. שמעוני: ואנו צריכים לשלם את המחיר.

פרופ' אומנסקי:

ואנו משלמים את המחיר. כי 3 שנות בסיון בלי בסיון ברפואת שיניים פרה-קלינית זה פגם, אבל אנו מוכנים לבוא לקראתם ולתת להם את האפשרות ללמוד עוד שנה. אינני רואה אפשרות להכניס את ה"זובנוי ווראצ" לקורסים רגילים. בשנה שעברה עשינו מעשה יוצא-דופן, שלא חיפה ולא תל-אביב העזו לעשותו. אמרנו שאם יש בחיפה, תל-אביב או בירושלים תלמידים מהסוג של "זובנוי ווראצ"י, שעל-פי הנוחנים סימנו בהצטיינות, אני מוכן לקלוט אותם בפקולטה שלנו כדי שישלימו את לימודיהם.

היו"ר ח. גרוסמן: לאיזו שנה תקבל אותם?

פרופ' אומנסקי:

בשנה שעברה היפנה אלי ד"ר קלמן שני תלמידים מצטיינים. אני העברתי את הטיפול בהם לוועדת קבלה, כשאני ישבתי מאחרי הקלעים ובקשתי להכניס אותם. אני צריך להכין תוכנית שתהיה מותאמת למציאות. הם חלשים במקצועות פרה-קליניים. הם יודעים אולי את היסוד, אבל אין להם פרקטיקה. ערכנו להם תוכנית לשלוש שנים, מהן שנה א'-ב' + לימוד מקצועות פרה-קליניים גרידא.

ח. קלמן:

אנו מברכים על גישתו של בית-הספר לרפואת שיניים, לפיה קבלו את האנשים האלה, ואני מקווה שבדרך זו בעודד את הטובים שבהם להכנס, ללמוד ולקבל תואר דוקטור. גם אנחנו איננו חושבים שמה שאנו עושים הוא אידיאלי, אנו רק חושבים שזה מציאותי, ואני חייב לומר שאני מסכים עם כל מה שאמר פרופ' אומנסקי עד כה.

פרופ' אומנסקי:

אני רוצה להוסיף, שאת זה אנו עושים מעל ומעבר לקיבולת של בית-הספר. זה הרי בית-ספר שאין בו לימודים תיאורטיים. אילו היו בו לימודים תיאורטיים, יש לי כחה של 100 תלמידים ואני מוסיף עוד 100 תלמידים, ביחא. אבל אני צריך לתת לכל אחד תנאים פיזיים, מרפאה, ואין לי. בשנה שעברה באלצנו להוריד 30% משעות ההנאה הפרובנסלית של התלמידים עם פציינטים, עקב מספרם הרב של התלמידים. הפקולטה שלנו היא מן הטובות בעולם ואיננו רוצים להוריד את רמתה. אנו מוכנים להוריד מספר תלמידים אבל לא את הטיב, וזו זכותנו. התלמידים שהם "זובנוי ווראצ"י" בכבשים למעשה על-חשבון התלמידים הישראלים שלא התקבלו בארץ והלכו ללמוד באיטליה, ויש אלפים באיטליה.

היו"ר ח. גרוסמן: בסך-הכל קבלתם שניים.

פרופ' אומנסקי:

אינני לוקח בחשבון ישראלים שלומדים באיטליה, ולוקח בעדיפות ראשונה את ה"זובנוי ווראצ"י" במגמה לעזור לעולה החדש. אני רוצה לציין עוד דבר, שהוא חוק לא כתוב. בפקולטה קיים העקרון, שעולה מארץ מצוקה, שלמד בארצו לפחות שלוש שנים רפואת שיניים, אנו עושים מעל ומעבר כדי לקלוט אותו בפקולטה. יש אצלנו מגמה לעזור לעולים החדשים, כאשר אני יודע שיש אלפי ישראלים באירופה שרוצים לשוב הביתה, ואינני חושב שהיינו צריכים לעצום עיניים, אלא אם היה לנו מקום. אילו היה לנו מקום, הייתי מעודד לקלוט גם את אלה. הבעיה היא שבפקולטה שלנו היום יש מקום ל-70 תלמידים בקליניקה ויש לנו 150, וזה אומר "דרשני".

פרופ' אומנסקי

השנה ברשמו 396 מועמדים על 35 מקומות.
המספרים האלה כואבים לי, כי באים 396 אנשים שפונים אלינו ואנו מתמודדים עם בעייה קשה, כי כולם טובים ואני צריך לבחור מביניהם את הטובים ביותר. איבנו יודעים אם הקריטריון הזה טוב או לא. אנו יכולים לדעת את זה רק בעוד 10 שנים, אבל זה יותר חמור מאשר ברפואה, מפני שלהם יש 90 - 100 מקומות בשביל 800 - 900 מועמדים, אבל יש בארץ ארבעה בתי-ספר לרפואה.

לפני כחודש נפגשנו עם שר הבריאות, לפי יוזמתו, ודנו בשאלה כמה רופאי שיניים צריכה המדינה כל שנה. האם אנחנו לא מייצרים כאן "מפלצת"? מצד אחד יש כאן נתונים של ד"ר קלמן, שעל כל 1500 אנשים במדינה יש רופא שיניים אחד. זאת אומרת, שאנו תופסים את המקום הרביעי בעולם. מצד שני, תלך לקרית-שמונה או לבאר-שבע, ותמצא שהפיזור מתחיל להיות דליל.

י. בארי:
בשבדיה למשל, על כל 1000 איש יש רופא שיניים אחד, ויש איזורים שאין בהם רופא שיניים.

פרופ' אומנסקי:
אצלנו יש דבר מאד מעניין, שבזמן שהפקולטות לרפואה מכשירות רופאים, עד כמה שידוע לי מחציתם יורדים, ברפואת שיניים אנו יודעים שאחוז קטן מהם יורד, ואלה שיורדים הם לא יורדים ממש אלא חוזרים אחרי שבתיים-שלוש. הם באים לארצות-הברית להתמחות מסויימת, רוצים להשתחרר קצת מהצבא וחוזרים ארצה, כי כאן בכל-זאת יש להם ביקוש. לכן אני בעד זה שיהיו יותר מקומות לימוד. אם יש יותר מקומות לימוד במקומות שונים או במקום אחד, זו שאלה אחרת.

ל. דיציאן:
כמה תלמידים נקלטו בתל-אביב?

פרופ' אומנסקי:
היה מדובר על 24 תלמידים. כל השנים קבלנו 48 מכיוון שחשבנו שבקבל עזרה מתאימה ונוכל להגביל את השמחים הקליניים. בינתיים ראינו שהדבר לא יצא לפועל, וכדי לקלוט 48 תלמידים אמרה לי האוניברסיטה שמאחר שיש לנו אישור אבל כסף אין לנו, שאצא לגייס כסף בארצות-הברית. הייתי בארצות-הברית כדי לגייס כסף, ואם נקבל את הסכום הדרוש לנו, יהיה לנו מקום ל-48 תלמידים. אם לא יהיה, נצטרך להמשיך עם ה-35.

היו"ר ח. גרוסמן:
אני מודה לך מאד. נצטרך להחליט אם אנו משאירים את הגיל, או לא.

פרופ' אומנסקי:
אני הייתי מציב שכן.

י. בארי:
האם אתה מחייב שגם אלה שלא יעמדו בהצלחה בקורס, ולא יבואו אליך לאוניברסיטה, יוכלו לעסוק ברפואת שיניים?

פרופ' אומנסקי:
אם הם הצליחו אצלנו בבחינות, אני חושב שכן.

י. בארי:
גם אם הם לא יעברו אליך אחר-כך?

פרופ' אומנסקי:
גם קודם הם לא באו אלינו. חשבנו שאנו יכולים לתת להם איזה שהיא סוכריה נוספת ולשפר אותם ולתת להם את המומינציה. אני חושב שנתנו

פרופ' אומנסקי

את המוטיבציה לאלה שהוכיחו את זה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אנו צריכים לחזור לענין הגיל, 24-25 ושלוש שנות בסיון. על זה לא הצבענו, ואילו על כל היתר הצבענו. הגענו כבר לסוג השני של לא-עולים מברית-המועצות.

ל. דיציאן:

לגיל זה הוא צריך להגיע לפני עלותו לארץ. לא יתכן שמישהו ישב כאן ויעסוק בכל מיני דברים אחרים ויחכה עד שיגיע לגיל 24-25.

ה. זינדל:

אני רוצה לנסות לשכנע מדוע אין צורך כלל להכניס בחוק את ענין הגבלת הגיל. חוק איננו ענין זמני. היום יש לנו צבא, ואולי בעוד שנה-שנתיים ימתיים מצב המלחמה. אינני יודע אם יש חוקים בתחום הרפואי, או המשפטי, שמטילים הגבלות לגבי גיל. לכן אני מתנגד גם לענין הגיל וגם לשבת עליה. חוקים לא יכולים להיות צמודים, לא למקרה מסויים של עליה ולא למקרה מסויים של גיל ואני מתנגד לשני המקרים.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני חושבת שכבר היה ויכוח בענין זה.

ה. זינדל:

חבר הכנסת דיציאן מדבר בצורה פרמננטית. אני רוצה שהוא ידע שיש

גם דעה נגדית.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מבינה שמי שהוא בעד ענין של גיל, הוא גם בעד 3 שנות בסיון, כי

זה הולך יחד.

ח. שמעוני:

אני מבקש לרשום את ההסתייגות שלי לגבי תעודת בגרות המוכרת על-ידי

משרד החינוך והתרבות.

ל. דיציאן:

אבקש להוסיף גם את הסתייגותי.

ח. קלמן:

אני רוצה לשאול מה עושים עם הבחור או הבחורה שמגיעים ארצה בגיל 22-23, עם כל הכישרים הדרושים ומתאימים לקורס. האם באמר להם שהם הגיעו ארצה לפני הגיל המסויים? מה הם יעשו? זאת שאלתנו הכאובה.

ח. שמעוני:

רק כדי להיות רופא שיניים הוא עולה לישראל? באו גם כלכלנים ועבדו

במחשבות.

ה. זינדל:

הבעיה היא שלדרום אמריקה אפשר לחזור אבל לרוסיה אי-אפשר לחזור.

ח. שמעוני:

אל תטילו עלינו אימה של לחזור. מי שרוצה לחזור, שיחזור.

היו"ר ח. גרוסמן:

בהשתתפות הנוכחית אינני יכולה להניא את הנושא להצבעה. יש שתי דעות שעליהן אנו צריכים להצביע: אם להכניס את הצבזוס של גיל פלוס 3 שנות בסיון, בטרם הגיעם ארצה, או למחוק את זה. אלה שתי דעות די קיצוניות.

ח. גרוסמן

בעבור עתה לסעיף 5(א2)(ב). בסעיף זה היו חילוקי-דעות לגבי שנת 1957. אני הצעתי לחוק את השנה 1957 ולעשות בחינות כניסה לקורס, או להשאיר את שנת 1957 ובלי בחינות כניסה לקורס.

י. בארי: כאן התקבלה הגבלת גיל.

היו"ר ח. גרוסמן: העביר את החוק לא הוכרע הוא 1957.

ט. שפניץ: לגבי סעיף קטן (א) התקבל הגיל.

מ. קלמן: יש להבדיל כאן בין שני דברים. בחרנו בשנת 1957, כי גודע לנו שזו היתה השנה הסופית ברוסיה שבה בתנו רשיונות למרפא שיניים. יש טענה שבחוק הישראלי איבנו צריכים להתייחס למה שקבע בחוץ-לארץ. באופן מעשי אין לייחס חשיבות רבה לשנת 1957.

בחינות כניסה זה דבר חדש ואחר לגמרי, ועו"ד דינאי הציע את זה למטרה אחרת. לגבי סעיף 5(א2)(ב) מתקבל על הדעת, שמרפא שיניים בארץ מוצאו היה מרפא שיניים ויש לו תעודות ומסמכים שמעידים על כך, אם זה מרוסיה או מארץ אחרת. לפי הפילוסופיה של הנהלת משרד הבריאות, כל איש כזה יכנס לקורס. אם יש לו ידע ורמה, זה ודאי יעזור לו; אם לא, הוא לא יצליח בקורס. אפילו היום, חלק מאלה שלמדו שלוש שנים ברוסיה, בושרים מהקורסים. 26 איש נשרו מהקורס, למרות שלמדו, כי זה קורס רציני. אם זה לא היה קורס רציני, הייתי מקבל בהחלט את דעתו של חבר הכנסת שמעוני. איבנו רוצים ליצור קבוצה אשר תעסוק בעבודה בצורה בלתי חוקית, וכל פעם הם מועגים שאף אחד לא בחן אותם. עקרונית אני חושב, שהרבה יותר טוב, אם יש לך מישהו חלש, להוכיח שהוא חלש, כדי שהוא לא יוכל לומר שמסויבות טכניות הוא לא יכול היה להיבחן. אלה שייבחנו ויעמדו בבחינות, יכנסו לקורס, ואלה שלא יעמדו בבחינות, לא יכנסו לקורס.

היו"ר ח. גרוסמן: אני רוצה לסכם לעצמנו כמה אנו דברים. יש שתי אפשרויות: אפשרות אחת, לחוק "1957" ולעשות בחינות כניסה, ואז לא בתייחס להצעתו של עו"ד דינאי.

ל. דיציאן: זה לא, כי מדובר על אלה שצריכים להיבחן בחינות כניסה, גם אלה שיש להם רשיון.

היו"ר ח. גרוסמן: אם כך, הצעה זו נופלת. אפשר להשאיר את זה כמו שזה כתוב עם כל שאילה שלא עמדו בדרישות של סעיף (ב) יוכלו לערער בפני ועדה אשר תקבע מה שעו"ד דינאי מציע.

ה. זיידל: אני תומך בהצעה שהוצעה על-ידי יושבת-ראש הוועדה בישיבה הקודמת. מצד אחד לחוק את השנה; מצד שני להקשיח קצת את הבחינות.

היו"ר ח. גרוסמן: זה איבנו עונה לתביעתו של עו"ד דינאי. הוא מציע סעיף משנה.

ח. שמעוני: אני בדחף כאן לעמדה קיצונית ביותר. אילו היה כאן הנדל בין רופא למרפא שיניים, הייתי מסכים להצעתם של ה"ה דינאי וארצי, כדי לאפשר לקטגוריה

ח. שמעוני

זו להכנס לסטטוס של רופא שיניים. אבל מאחר שביניהם ובין רופאי שיניים לא יהיה ולא כלום, אני גאלץ לבקוּט עמדה קיצונית ביותר, לתבוע מהם את מקסימום הדרישות.

ל. דיציאן:
אני בוטה לא להכנס כאן לענין בחינות הכניסה ולהשאיר את שנת 1957. שנית, מאחר שד"ר קלמן אומר שיש הפרסום של שנת 1959, אני מוכן לשנות מ-1957 ל-1959. אינני עומד דווקא על השנה הזאת, אבל אני רוצה שיהיה כתוב בצורה הברורה ביותר, שמי שעסק ברפואה עם רשיון לפני עלותו ארצה בשנת איקס, זה יכול לגשת לקורסים אלה, ולא אחר. אינני רוצה עכשיו להכנס לפרטי הצעתו של עו"ד דבאי.

היו"ר ח. גרוסמן:
איזה תאריך אתה מציע שלא יהיה שרירותי?

ל. דיציאן:
אני מסתמך על דברי ד"ר קלמן, אם כי לא בדקתי אותם, ואני מוכן לשנות 1957 ל-1959.

עו"ד נעמן:
אני מוכן להסכים, כי כל תאריך שבילי הוא שאלה טכנית בלבד.

ל. דיציאן:
את ענין ההיתר אינני מקבל, כי הוא נותן פתחון-פה לכל מיני רמאויות.

היו"ר ח. גרוסמן:
אני חושבת שסיכמנו את זה פה אחד. אבל אם לא, נצטרך להצביע על כך.

ל. דיציאן:
נצטרך להכניס כאן גם את ענין הבגרות. הסעיף בדיוק כפי שהוא כתוב בכחול. כלומר, שנת 1959 ועם בגרות.

י. בארי:
ראשית, אני מאמץ את ההצעה של הסתדרות רופאי השיניים שמופיעה אחרי הבוסח של הצעת החוק, ככתבה וכלשוונה.

היו"ר ח. גרוסמן:
עם השכלה תיכונית, לא בגרות.

י. בארי:
כן. לגבי השנה 1957, במסר לנו בעבר ואומר לנו היועץ המשפטי של משרד הבריאות היום, שלפי האינפורמציה זו השנה שבה חדלו לתת רשיונות לרופאי שיניים בחוץ-לארץ. לכן יש חשיבות לשנה זו. אם יבואו מאחר ויאמרו לנו שזה היה 1960 ולא 1957, יש מקום לשקול. מכל מקום, השנה הקובעת צריכה להיות השנה שבה חדלו בארצות חוץ לתת רשיונות לרופאי שיניים.

מ. קלמן:
בגרמניה הפסיקו לתת רשיונות בשנת 1959.

י. בארי:
לכן זו צריכה להיות השנה הקובעת. הערה שלישית, בתשובה לדברי ד"ר קלמן ולדעתי צריכים אחת ולתמיד עקרונית להכריע בה. יש פקידים של עורכי-דין, שמתמצאים במקצוע טוב יותר מעורכי-דין, ונדאי מעורכי-דין חדשים. יש עבריינים שישבו בבית-סוהר והם מומחים שבמומחים בשאלות חוק, לפחות בחוק הפלילי, ומסוגלים להופיע בבית-המשפט במקום להיות

י. בארי

מיוצגים. עם כל הכבוד, הידע המקצועי הזה אינו יכול לשמש הכשר להענקת רשיון. והעובדה שמישהו עבד באופן בלתי-חוקי ברפואת שיניים, מבלי שסיים בית-ספר תיכון ואת חוק לימודיו אינה יכולה לשמש עילה להענקת רשיון בשום מקצוע ולא במקצוע זה. וכאן, גברתי היושבת-ראש, אני תולק עקרונות את המפישה הזאת.

ט. שפניץ:

אם מדובר לתת לגייטמפציה לכל אותם אנשים שעבדו בצורה בלתי-חוקית, זה הרבה יותר מרחיק-לכת מההצעות שהועלו עד עכשיו, ונצטרך לשקול את הדבר.

ה. זיידל:

גם הצעתו של חבר הכנסת דיציאן מוכיחה שקביעת שנה תהיה קביעה שרירותית. קשה מאד יהיה לקבל רשימה של כל המדינות מתי נפסק הענין של מתן רשיונות למרפאי שיניים. יתכן שיש מדינה ששם נפסק התואר "מרפא שיניים" בשנת 1960 או 1962. לכן אני אומר להיפך, אני בעד הקשחה בעת קבלה, אבל לקבוע גיל זה יהיה דבר שרירותי מאד. אני מבקש שד"ר קלמן יתייעץ עם היועצים המשפטיים, כי גם היועץ המשפטי אמר שהשנה היא שרירותית. הוא רק אומר, שקבלנו איגפורמציה מרומניה ששם זה נפסק בשנת 1957. אני מציע שתבדקו את הענין בצורה יסודית ותגישו לנו חוות-דעת. אנו דנים בחיי בני-אדם, ואתם צריכים לדעת, אם בגיע לידי מסקנה שאיננו מסוגלים לעזור לאנשים אלה, יתכן שאפשר לחזור לקונצפציה של חבר הכנסת שמעוני. אבל אם יש משהו לעזור, אנו צריכים להיות עקביים ולא להקשות בדברים שאין צורך בהם. בלימוד כן, אבל לא לגבי השנה. אני פונה ליושבת-ראש הוועדה בבקשה שלא תחזור בה מהצעתה בענין ביטול השנה, ולעומת זאת שתהיה הקשחה בקורס.

עו"ד זעמון:

לגבי השנה, הציעו שנת 1952 בשום היה המסמך הרשמי שהופץ. הוברר לנו שעוד בשנת 1957 נתנו רשיונות ברומניה, ולכן אמרנו שאנו דוחים מ-1952 ל-1957. חוק אף פעם איננו הרמטי, ויש תמיד הוראות מעבר. אני יכול לקבל שאם התאריך הקובע הוא 1957, אני בותן לו את הקרדיט לשנתיים על-חשבון ביצוע החוק. אבל חבר הכנסת זיידל אומר דברי מעם. יכול להיות שלא בדקנו את השנה. אני חושב שכן בדקנו, אבל אנו מוכנים לבדוק את זה מחדש, ואם נתנו שם עד שנת 1960, באריך את זה לשנת 1960.

ל. דיציאן:

לא התייחסתי בצורה כלשהי להצעתו של עו"ד זנאי, ואני רוצה להשיב על דברי ד"ר קלמן. אינני מוכן שנמצא דרך כלשהי לאנשים שפעלו באופן ברור נגד החוק. לא רק נגד החוק שלנו, אלא נגד כל חוק אחר בעולם. מפני שהם היו מפרי חוק ועבדו באופן מעשי, אינני מוכן לתת להם עכשיו אפשרות בצורה כלשהי להכנס למקצוע. לגבי מה שבאמר, שאנו רוצים פעם אחת ולתמיד לגמור עם האנשים שעובדים באופן בלתי-חוקי, אני רוצה להעיר לד"ר קלמן שזה לא נאה לשמוע דברים כאלה. אנו רוצים להביא למצב חוקי, ואם יהיו פורצי גדר, אז צריך להוציא אותם מהמקצוע.

היו"ר ח. גרוסמן:

לכל אחד יש דעה ואנו חוזרים על כך שוב ושוב. אני רוצה לסכם את ההצעות. חבר הכנסת בארי מציע לאמץ את כל ההצעה של הסתדרות רופאי השיניים כפי שהיא.

ח. שמעוני:

אני מצטרף להצעה.

היו"ר ח. גרוסמן:

ביחס לרישא יש הצעה של חבר הכנסת דיציאן, שתהיה כתובה שנה, ומשרד הבריאות יסכם מה היא השנה, לפני שיקנלימו של המצבה הבינלאומית בנושא.

ח. גרוסמן

זו הצעה אחת ביחס לשנה. הצעה אחרת אומרת למחוק את השנה.

יש הצעה להשאיר את המלה "כחוק",
ויש הצעה לכתוב "בהיתר". מכיוון שמי שמציע את הסיפא, יש שם השכלה
תיכונית, לכן לא צריך להכניס "תעודת בגרות".

ל. דיציאן: אני התכוונתי להשכלה תיכונית.

היו"ר ח. גרוסמן: יש כאן הצעה דומה לזו של הסתדרות
רפואת השיניים. לעומת זאת בסיפא
יש הצעה כפי שסוכמה בישיבה הקודמת.

מ. שפניץ: ... בהתייעצות עם המועצה של הסתדרות
רופאי השיניים.

היו"ר ח. גרוסמן: יש הנוסח הזה של הסתדרות רופאי
השיניים, והנוסח שהתקבל בישיבה
הקודמת. אני מבקשת לבטח את שתי ההצעות כדי שנוכל להעמיד אותן
להצבעה זו מול זו. יש עוד הצעה, שאם מוחקים את השנה, צריך להכניס
את האלמנט של בחינות כניסה. זאת אומרת, שההצעה שמציעה למחוק את
השנה, מציעה להכניס את המלים "לא עוד בבחינות כניסה לקורס של שתי
שנות לימוד אקדמיות שנקבע ... וכו'". אלה בדומה לי כל ההצעות
שסוכמו.

בסך-הכל יש שני וריאנטים. יש
הוריאנט המשותף שאפשר לאחד אותו לאחד, והוריאנט השני, שכולל רישא
אחר, אמצע אחר וסיפא אחר. חוץ מזה הכל דומה. אחר-כך יש גם הצעה
של סעיף בוסף הנותן אפשרות ערעור בפני ועדה מיוחדת. מי שמציע את
ההצעה של מחיקה, אם היא תתקבל, לא יציע אפשרות ערעור. אני מניחה
שמי שהציע את ההצעה הליברלית יותר, והיא תתקבל, לא יציע ערעור.
אם ההצעה הליברלית לא תתקבל, אז הוא יציע ערעור.

בישיבה הבאה נצטרך להצביע על
הסעיף הקודם בקשר עם הגיל ושלוש שנות בסיון, ועל שני הוריאנטים
האלה.

ה. זיידל: לפי דעתך אפשר למחוק את השנה ולא
להכביד על מבחני כניסה?

עו"ד בעמן: לדעתי כן.

מ. קלמן: לדעתי זה לא יוסיף הרבה.

היו"ר ח. גרוסמן: אני מבקשת להכין לישיבה הבאה את כל
הוריאנטים.

הישיבה בעולה.
